KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 23.6.2008
COM(2008) 380 konč.

2008/0122 (COD)

Predlog

ODLOČBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Odločbe Sveta 2001/470/ES o ustanovitvi Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah

(predložila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. RAZLOGI ZA PREDLOG IN NJEGOVI CILJI

1.1 Uvod

Svet je 28. maja 2001 sprejel Odločbo 2001/470/ES o ustanovitvi Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah med državami članicami, z izjemo Danske (v nadaljnjem besedilu „Odločba“)[1], ki se uporablja od 1. decembra 2002.

Ustanovitev Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljnjem besedilu „mreža“) temelji na zamisli, da je treba za postopno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice izboljšati, poenostaviti in pospešiti pravosodno sodelovanje med državami članicami. S postopno vzpostavitvijo informacijskega sistema za javnost naj bi mreža olajšala tudi dostop državljanov do pravnega varstva v okviru sporov s čezmejnim vplivom.

Mreža je v začetku leta 2008 imela 437 članov, ki so bili razdeljeni v štiri skupine: 102 kontaktne točke, 140 osrednjih organov (člen 2(1)(b)), 12 sodnikov za zvezo in 181 drugih pravosodnih organov, dejavnih na področju pravosodnega sodelovanja.

Komisija zagotovi organizacijo in tajniške storitve ter predseduje srečanjem mreže. Kontaktne točke imajo srečanja najmanj enkrat na pol leta. Med 11. februarjem 2003 in 31. januarjem 2008 so se kontaktne točke srečale devetnajstkrat, kar je v povprečju štirikrat na leto. Od leta 2002 so se vsi člani mreže srečali vsako leto.

1.2 Splošno ozadje predloga in posvetovanja

Komisija v skladu s členom 19 Odločbe predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru poročilo o uporabi te odločbe, kateremu se po potrebi predložijo predlogi za prilagoditve Odločbe. To poročilo mora upoštevati vprašanje dostopa in vključitve pravnih poklicev v dejavnosti mreže ter možnega neposrednega dostopa javnosti do kontaktnih točk mreže.

Ta predlog temelji na obsežnih posvetovanjih različnih zadevnih udeležencev, zlasti v okviru mreže. Komisija je med pripravo zgoraj navedenega poročila naročila študijo o delovanju mreže (v nadaljnjem besedilu „študija“), izvedeno med decembrom 2004 in majem 2005[2].

Komisija je 16. maja 2006 na podlagi te študije in posvetovanj, ki so od leta 2004 potekala v okviru mreže, predstavila poročilo o uporabi Odločbe[3]. Komisija je v tem poročilu, ki temelji na členu 19 Odločbe, ugotovila, da je mreža na splošno izboljšala pravosodno sodelovanje med državami članicami.

V tem poročilu pa so bile ugotovljene nekatere pomanjkljivosti delovanja mreže. Komisija je ugotovila, da mreža še ni razvila vseh svojih zmožnosti in da bi morala nujno razpolagati s potrebnimi sredstvi za uresničevanje svojih nalog. Komisija pa je poudarila pomembnost mreže kot bistvenega orodja za oblikovanje resničnega evropskega območja pravice.

---

1 UL L 174, 27.6.2001, str. 25.
2 http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm.
3 COM(2006) 203 konč., SEC(2006) 579.

Svet za pravosodje in notranje zadeve je 19. in 20. aprila 2007 na podlagi tega poročila Komisije sprejel sklepe o Evropski pravosodni mreži[4].

1.3 Splošni cilj predloga

Splošni cilj predloga je okrepiti vlogo mreže pri njenih nalogah na področju pravosodnega sodelovanja med državami članicami, zlasti pa zagotoviti, da bi sodniki in drugi pravosodni delavci učinkoviteje in dejansko uporabljali akte Skupnosti ter sporazume, ki veljajo med državami članicami. Predlog naj bi tudi utrdil vlogo mreže na področju učinkovitega dostopa državljanov do pravnega varstva v okviru čezmejnih sporov.

Ti cilji izhajajo iz uresničevanja Haaškega programa „Krepitev svobode, varnosti in pravice v Evropski uniji“, ki ga je Evropski svet sprejel 4. in 5. novembra 2004[5] (v nadaljnjem besedilu „Haaški program“) in v katerem se zahtevajo dodatna prizadevanja, da bi se v prihodnosti olajšala dostop do pravnega varstva in pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah. Predlog o pregledu Odločbe o ustanovitvi mreže je zajet v Akcijskem načrtu Sveta in Komisije o izvajanju Haaškega programa z dne 2. junija 2005[6].

Treba je poudariti, da so od začetka veljavnosti Odločbe o ustanovitvi mreže bili sprejeti, so se začeli uporabljati ali se bodo v kratkem začeli uporabljati številni drugi instrumenti Skupnosti na področju civilnega pravosodja[7]. Z dejanskim in učinkovitim izvajanjem vseh teh instrumentov se bo okrepila vloga mreže, da bi se zlasti obvladalo povečano število zaprosil po informacijah in sodelovanju, ki bi lahko iz tega izhajalo.

Da bi lahko mreža učinkovito izvajala akte Skupnosti in mednarodne akte, ki se nanašajo na veljavno zakonodajo, bo morala poleg tega postopoma razvijati dejavnosti za zagotavljanje pomoči sodiščem in drugim organom pri izvajanju tuje zakonodaje.

S tem predlogom naj bi se torej mreži zagotovili prenovljen pravni okvir, učinkovitejša organizacija in okrepljena sredstva, da bo lahko v prihodnosti prevzela vodilno vlogo v okviru evropskega območja pravice in pomenila pomemben člen sodelovanja med vsemi udeleženci civilnega pravosodja.

2. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

2.1 Pravna podlaga

Pravna podlaga tega predloga je člen 61(c) Pogodbe, ki Skupnost pooblašča, da sprejme ukrepe na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, kakor je predvideno v členu

---

4 Dok. 7152/07 JUSTCIV 48.

5 UL C 53, 3.3.2005, str. 1.

6 UL C 198, 12.8.2005, str. 1.

7 Direktiva o pravni pomoči, ki se uporablja od 30. novembra 2004, uredba „Bruselj IIa“ od 1. marca 2005, direktiva o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj od 1. januarja 2006, uredba o evropskem nalogu za izvršbo od 21. oktobra 2005, uredba o uvedbi evropskega postopka za plačilni nalog, ki se uporablja od 12. decembra 2008, uredba o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, ki se uporablja od 1. januarja 2009, uredba Rim II o pravu, ki se uporablja v nepogodbenih obligacijskih razmerjih, od 11. januarja 2009, uredba o spremembi uredbe o pošiljanju pisanj od 13. novembra 2008, pa tudi direktiva o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah z dne 21. maja 2008 ter uredba Rim I o uporabi prava v pogodbenih obligacijskih razmerjih, ki je še v postopku sprejetja.

65, v skladu z drugo alineo člena 67(5) na podlagi postopka soodločanja, določenega v členu 251 Pogodbe.

Danska ne sodeluje pri sprejetju te odločbe, ki zato zanjo ni zavezujoča niti se v njej ne uporablja na podlagi členov 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti. [Ta odločba se prav tako ne uporablja za Združeno kraljestvo in Irsko, razen če želita sodelovati v skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, priloženega Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti.]

2.2 Načelo subsidiarnosti

Ker ciljev te odločbe, in sicer krepitve pravosodnega sodelovanja med državami članicami, pa tudi učinkovitega dostopa do pravnega varstva za osebe, vključene v čezmejne spore, ne morejo usklajeno in zadovoljivo doseči države članice in se ju torej lažje doseže na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Izbira zavezujočega akta Skupnosti v obliki odločbe je upravičena zaradi potrebe, da se za uresničitev ciljev zagotovi enotna uporaba njenih določb v vseh državah članicah.

2.3 Načelo sorazmernosti

Glavni cilj predlagane odločbe je usklajena in enotna krepitev pravosodnega sodelovanja med državami članicami, v glavnem na podlagi že obstoječih struktur mreže. Predlagana odločba ne vpliva na mehanizme sodelovanja iz člena 2(1)(b) do (d), ki že obstajajo v državah članicah, ter temelji na izboljšanju sodelovanja med različnimi udeleženci mreže. Pravni poklici, ki bodo sodelovali v mreži, bodo določeni v državah članicah, njihovo sodelovanje pa bo prispevalo k povečanju sredstev ukrepanja, ki jih ima na razpolago mreža.

V skladu z načelom sorazmernosti, kakor je določeno v členu 5 Pogodbe, ta predlog odločbe ne prekoračuje tega, kar je potrebno za doseganje ciljev Odločbe.

3. PRORAČUNSKE IN FINANČNE POSLEDICE

Predlog v veliki meri temelji na tesnem sodelovanju med državami članicami in Komisijo ter na finančnih sredstvih, danih na razpolago za izboljšanje pravosodnega sodelovanja v skladu s Sklepom št. 1149/2007/ES z dne 25. septembra 2007 o vzpostavitvi posebnega programa „Civilno pravosodje“ za obdobje 2007–2013 v okviru splošnega programa „Temeljne pravice in pravosodje“. Eden od posebnih ciljev programa „Civilno pravosodje“ je olajšati delovanje mreže. Finančne posledice upravljanja in delovanja mreže se zato upoštevajo v večletnem finančnem okviru v višini 109,3 mio EUR, ki je bil določen za program „Civilno pravosodje“. V delovnem programu 2007 v zvezi s programom „Civilno pravosodje“ je za upravljanje in delovanje mreže predviden znesek v višini 3,25 mio EUR. V delovnem programu 2008, ki se trenutno zaključuje, je za upravljanje in delovanje mreže predviden znesek v višini 3,15 mio EUR. V primeru donacij za ukrepe delovni program daje prednost projektom, ki so usmerjeni v boljše poznavanje mreže s strani sodnikov in drugih pravosodnih delavcev, pa tudi dobro delovanje nacionalnih kontaktnih točk mreže ter boljše sodelovanje med kontaktnimi točkami in pravnimi poklici. Iz okvirnega proračuna v višini 3,5 mio EUR za donacije za ukrepe v letu 2007 se lahko znesek 1 mio EUR nameni sofinanciranju nacionalnih projektov za izboljšanje delovanja pravosodne mreže.

4. PODROBNA OBRAZLOŽITEV PREDLOGA

4.1 Dostop pravnih poklicev do dejavnosti mreže

– Člen 2(1)(e)

Cilj te določbe je zagotoviti, da bi bila mreža dostopna pravnim poklicem, ki so neposredno povezani s pravosodnim sodelovanjem v civilnih zadevah.

Pred morebitno vključitvijo pravnih poklicev v dejavnosti mreže so na pobudo Komisije potekala poglobljena posvetovanja članov mreže, pa tudi zadevnih poklicev. Komisija je v svojem poročilu maja 2006 ob upoštevanju izida teh posvetovanj priporočila, naj postane mreža postopoma dostopna drugim pravosodnim delavcem. Ker je potek civilnega postopka v veliki meri odvisen od strank pred sodišči držav članic, so različni pravni poklici bistveni udeleženci pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah. To sodelovanje lahko prispeva dodano vrednost v pravni praksi znotraj Evropske unije in mreži omogoči, da doseže svoje cilje.

Nekatere države članice so za člane mreže že določile nacionalne zbornice sodnih izvršiteljev ali nacionalne notarske svete[8].

Za namene tega predloga je treba med zadevne pravne poklice šteti samo tiste, ki neposredno sodelujejo pri dejanskem izvajanju aktov Skupnosti in mednarodnih aktov na področju civilnega pravosodja v sodnih ali izvensodnih postopkih, kot so na primer odvetniki, pravni zastopniki, notarji, sodni izvršitelji.

Ob upoštevanju zasebnega značaja odnosa med pravosodnimi delavci in njihovimi strankami, ki ne sme vplivati na delovanje mreže in na katerega ne sme vplivati njihovo sodelovanje v mreži, predlog ne predvideva neposrednega dostopa do mreže za posamezne pravosodne delavce. Člani mreže v skladu s členom 2 Odločbe bodo postala samo strokovna združenja, ki zastopajo različne pravne poklice v posamezni državi članici. Na posvetovanjih je bilo namreč izraženo splošno soglasje glede dostopa do mreže za organizacije, ki zastopajo te poklice.

– V členu 2(3) je določeno, da bo država članica, v kateri deluje več združenj, ki zastopajo določeni pravni poklic, pristojna, da zagotovi ustrezno zastopstvo zadevnega poklica v okviru mreže.

– Drugi pododstavek člena 5(1) o funkcijah kontaktnih točk se spremeni, da bodo lahko kontaktne točke na voljo tudi organom iz člena 2(1)(e) (organi, ki zastopajo pravne poklice) za iste namene kot za druge organe v skladu s postopki, ki jih določi vsaka država članica.

4.2 Konsolidacija pravnega okvira za kontaktne točke

Eno od vprašanj, obravnavanih pri vrednotenju mreže, so bili odnosi med kontaktnimi točkami mreže in osrednjimi organi iz člena 6. Ta vidik pregleda vključuje več ključnih elementov za boljše delovanje mreže.

---

[8] V Belgiji je bila za namene Uredbe št. 1348/2000 določena *Chambre nationale des huissiers de justice* (nacionalna zbornica sodnih izvršiteljev), v Franciji pa za namene Haaške konvencije iz leta 1980 o olajšanju mednarodnega dostopa do pravnega varstva in Konvencije Mednarodne komisije za osebni status o izmenjavi informacij na področju pridobivanja državljanstva določen *Conseil supérieur du notariat* (višji notarski svet).

– Člen 2(2) Odločbe se prilagodi tako, da mora država članica, ki določi več kontaktnih točk, med njimi določiti glavno kontaktno točko. Ta glavna kontaktna točka bo morala svojo dejavnost v celoti posvetiti mreži in ne imeti drugih funkcij, zlasti tistih, ki jih v okviru mreže opravljajo organi iz točk (b), (c), (d) (in nove točke (e)) odstavka 1.

Predvideno je, da lahko sodnik tej glavni kontaktni točki pomaga, če slednja sama ni sodnik, kot je to primer v več državah članicah, ki ohranjajo pravico, da za opravljanje funkcij kontaktne točke določijo katero koli drugo osebo. Ta predlog bi moral olajšati pretok informacij do sodišč, omejiti zadržke, ki jih je še mogoče zaznati med sodniki glede mreže, kontaktnim točkam pa zagotoviti več legitimnosti v očeh sodstva.

4.3 Vloga mreže na področju uporabe prava druge države članice

Mreži se dodelijo dodatne naloge, da bi v prihodnosti lahko prevzela ključno vlogo pri obveščanju sodišč o vsebini tuje zakonodaje. Člen 3(2)(b) se spremeni, da se lahko sodišča ali organi, odgovorni za zadevni primer, v primeru uporabe zakonodaje druge države članice obrnejo na mrežo za pridobitev informacij o vsebini navedene zakonodaje.

Členu 5(2)(a) se doda drugi odstavek, ki določa, da bodo morale kontaktne točke sodiščem svoje države članice odslej zagotavljati informacije, da se olajša uporaba prava druge države članice. Kontaktna točka, ki bo prejela tovrstno zaprosilo, bo za ta namen poiskala pomoč pri vseh udeležencih mreže v svoji državi članici. Da bi se ohranila neodvisnost organov prosilcev, informacije, ki jih bo vseboval odgovor, ne bodo zavezujoče za različne organe mreže, ki so zagotovili svoj prispevek, pa tudi ne za sodišče, ki je oblikovalo zaprosilo.

4.4 Odnosi med kontaktnimi točkami in osrednjimi organi

Da bi bila uporaba člena 6(2) Odločbe učinkovitejša, se doda nov pododstavek, ki določa najnižje število srečanj na leto med kontaktnimi točkami mreže in osrednjimi organi v vsaki državi članici. Pomembno je namreč, da si ti dve skupini članov mreže v okviru držav članic izmenjujeta stališča in vzpostavljata redne stike.

4.5 Krepitev dejavnosti kontaktnih točk

Členu 5(2) o funkcijah kontaktnih točk se doda točka (f), v skladu s katero kontaktne točke vsaki dve leti predložijo poročilo o svojih dejavnostih.

– Člen 8, ki je bil prvotno omejen na komunikacijska sredstva, ki jih uporabljajo kontaktne točke, je prilagojen, da bi se zaprosila za pravosodno sodelovanje v okviru mreže pospešeno obdelovala. Iz podatkov, ki so jih sporočile nekatere kontaktne točke[9], izhaja, da so bila zaprosila v letu 2007 obdelana povprečno v sedmih delovnih dneh. Kontaktne točke pa se med seboj razlikujejo in za obdelavo nekaterih zaprosil je bil rok precej dolg. Vzpostavitev mreže v primerjavi s predhodnimi strukturami za sodelovanje, kot so osrednji organi ali diplomatske poti, je upravičena zaradi dodane vrednosti, ki jo lahko prispeva z vidika hitrosti in nemotenega pretoka zaprosil.

Komisija bo vodila elektronski register za varne izmenjave na področju pravosodnega sodelovanja med kontaktnimi točkami, ki bo temeljil na njihovih prispevkih. Tako bo Komisija lahko mreži redno zagotavljala statistične podatke o zaprosilih za pravosodno

[9] Podatke je sporočilo samo 6 kontaktnih točk mreže.

sodelovanje. To bo omogočilo izboljšanje beleženja zaprosil v registru, zbiranje zanesljivih in popolnih podatkov o prošnjah in zadevah, ki so z njimi povezane in se obravnavajo v okviru mreže, ter natančno opredeljevanje narave težav in vpletenih instrumentov.

Člen 9 se spremeni, da se državam članicam omogoči, da imajo na srečanjih kontaktnih točk šest predstavnikov namesto štiri. Tako bodo lahko v svoje delegacije vključile več sodnikov in strokovnjakov, ki bodo sodelovali na občasnih srečanjih, predvidenih v členu 10(1)(b) in (c).

4.6 Okrepitev dostopa državljanov do pravnega varstva

Člen 3(1)(b) med naloge in dejavnosti mreže vključuje učinkovit dostop državljanov do pravnega varstva. Medtem ko je v uvodni izjavi 9 kot cilj Odločbe naveden *učinkovit dostop do sodišča za osebe, ki so vključene v čezmejne spore*, se to prizadevanje v uvodni izjavi 14 in členu 3 omejuje na vzpostavitev evropskega informacijskega sistema, ki je dostopen javnosti.

V Haaškem programu je poudarek na izboljšanju dostopa do pravnega varstva za državljane, od leta 2002 pa je bilo v tem smislu sprejetih več aktov Skupnosti[10]. Ta predlog bo mreži omogočil, da bo učinkoviteje izvajala te nove instrumente.

V člen 5(2) se vstavi nova točka (c)a, ki določa, da bodo kontaktne točke neposredno obveščale javnost o ustreznih instrumentih Skupnosti in mednarodnih instrumentih ter o domačem pravu držav članic s poudarkom na dostopu do pravnega varstva v civilnih zadevah. Ta naloga se bo odslej izvajala neposredno pod odgovornostjo kontaktnih točk v državah članicah, in sicer na ravni, ki je najbližja državljanom.

Besedilo naslova III Odločbe se spremeni, da se lahko vključi nova prednostna naloga mreže na področju obveščanja javnosti.

Izkazalo se je, da so ovire, zlasti z vidika razpoložljivih sredstev, preprečevale neposredni dostop državljanov do kontaktnih točk, kakor je bil predviden v členu 19 Odločbe. Komisija torej v členu 13a predlaga najprej, da postanejo kontaktne točke postopoma dostopne javnosti v državah članicah samo na podlagi uporabe najustreznejših tehnoloških sredstev. Ta predlog pa bo mreži omogočil, da bo učinkovito izvajala te nove instrumente in o tem obveščala javnost.

Odstavek 4(b) člena 17 o vlogi Komisije v javnem informacijskem sistemu se spremeni. Komisija bo zagotovila, da se v uradne jezike institucij Skupnosti prevedejo informacije o pomembnih vidikih prava in postopkov Skupnosti, vključno s pravno prakso Skupnosti, ki se vnesejo v informacijski sistem v skladu s členom 14, pa tudi vse splošne strani sistema. Zaradi stroškovne učinkovitosti bo Komisija poleg tega v iste jezike glede na razpoložljiva sredstva prevedla podatkovne kartice iz člena 15. Izkušnje, pridobljene od leta 2003, so namreč jasno pokazale, da je za prevod teh kartic v razumnem roku v vse jezike premalo razpoložljivih sredstev na trgu. To vprašanje bo treba vključiti v okvir oblikovanja pobude e-pravosodje, v okviru katere bodo predvideni ukrepi za olajšanje prevajanja informacij, namenjenih javnosti.

---

[10] Gre v glavnem za direktivo o pravni pomoči in direktivo o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj ter uredbo o postopkih za evropski plačilni nalog in uredbo o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti, katerih določbe se izrecno sklicujejo na vlogo mreže pri njunem pravilnem izvajanju (člen 28 in člen 24).

4.7 Odnosi z drugimi mrežami in nekaterimi mednarodnimi organizacijami

Doda se člen 12a, da bi se vzpostavile izmenjave in sodelovanje med mrežo in drugimi evropskimi mrežami, ki pospešujejo sodelovanje med pravosodnimi sistemi ali dostop do pravnega varstva.

V zgoraj navedenem poročilu je Komisija ugotovila, da je treba razviti obstoječe sinergije med pravosodno mrežo in Evropsko mrežo centrov za varstvo potrošnikov (mreža ECC), tako da lahko pravosodna mreža potrošniku, čigar spora ni bilo mogoče rešiti v okviru mreže ECC, zagotovi dejansko pomoč na področju dostopa do pravnega varstva. Ker se bo Uredba št. 861/2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti začela uporabljati 1. januarja 2009, je ta predlog toliko bolj nujen.

Pododstavek 3 tega člena določa, da lahko mreža vzpostavi izmenjave z drugimi mrežami za pravosodno sodelovanje, ki so jih vzpostavile tretje države, pa tudi z mednarodnimi organizacijami, ki razvijajo pravosodno sodelovanje. Tovrsten primer je Latinsko-ameriška mreža za mednarodno pravosodno sodelovanje (IberRed)[11], v kateri sodelujeta Španija in Portugalska, ali pa druge regionalne pravosodne mreže. Ena od mednarodnih organizacij iz tega člena je Haaška konferenca o mednarodnem zasebnem pravu, h kateri je Skupnost pristopila aprila 2007.

4.8 Položaj Združenega kraljestva, Irske in Danske

Združeno kraljestvo in Irska ne sodelujeta pri zadevah iz Naslova IV Pogodbe, razen če želita sodelovati v skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, priloženega Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Danska ne sodeluje pri sprejetju te odločbe, ki zato zanjo ni zavezujoča niti se v njej ne uporablja na podlagi členov 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti. Oblikovan pa je bil nov člen 11a, da bi se vključila praksa, v skladu s katero lahko Danska na srečanjih mreže sodeluje kot opazovalka, čeprav ni udeležena v izvajanje Odločbe. Dne 1. julija 2007 je začel veljati[12] sporazum med Skupnostjo in Dansko, ki na slednjo državo članico razširja določbe dveh uredb Skupnosti s področja civilnega pravosodja in zaradi katerega je še bolj nujna tesna pridružitev Danske k dejavnostim mreže.

4.9 Mreža in mednarodno sodelovanje

Poleg tega bo mogoče v skladu z novim členom 11a(2) in v povezavi s prakso, vzpostavljeno leta 2002[13], države pristopnice povabiti na srečanja mreže v vlogi opazovalk, in sicer po

---

[11] Mreža IberRed, ustanovljena oktobra 2004, je struktura, sestavljena iz kontaktnih točk v 23 latinsko-ameriških državah, katere cilj je izboljšati pravno pomoč v civilnih in kazenskih zadevah ter okrepiti sodelovanje med temi državami.

[12] Sporazum med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Dansko, ki na Dansko razširja določbe Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, ter Sporazum med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Dansko, ki na Dansko razširja določbe Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah, UL L 120, 2006, str. 22 in 23.

[13] Za države pristopnice se štejejo države, s katerimi so bila pogajanja zaključena in pogodba o pristopu podpisana (na primer: Romunija in Bolgarija leta 2006). Za države kandidatke se štejejo države, s katerimi so se pogajanja začela in potekajo (Turčija, Hrvaška, NJRM). Deset držav članic, ki so

podpisu Akta o pristopu. S tem ukrepom se bodo lahko učinkovito pripravile na celovito vključitev v mrežo. V predlogu bodo zajete tudi države kandidatke.

4.10 Vrednotenje

Novi člen 19 določa, da bo Komisija vsake tri leta Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predložila poročilo o dejavnostih mreže.

---

pristopile 1. maja 2004, je od decembra 2002 vabljenih na srečanja mreže kot opazovalke. Bolgarija in Romunija sodelujeta na srečanjih mreže kot opazovalki od aprila 2005.

2008/0122 (COD)

Predlog

ODLOČBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Odločbe Sveta 2001/470/ES o ustanovitvi Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter zlasti člena 61(c) in druge alinee člena 67(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[14],

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[15],

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Ustanovitev Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah med državami članicami z Odločbo Sveta 2001/470/ES[16] temelji na zamisli, da je treba za vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice v Skupnosti izboljšati, poenostaviti in pospešiti dejansko pravosodno sodelovanje med državami članicami, pa tudi učinkovit dostop do pravnega varstva za osebe, vključene v čezmejne spore. Ta odločba se je začela uporabljati 1. decembra 2002.

(2) Haaški program „Krepitev svobode, varnosti in pravice v Evropski uniji“, ki ga je Evropski svet sprejel 4. in 5. novembra 2004[17], poziva k dodatnim prizadevanjem, da bi se v prihodnosti olajšal dostop državljanov do pravnega varstva in pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah. Program zlasti poudarja učinkovito izvajanje aktov, ki jih Evropski parlament in Svet sprejmeta na področju civilnih zadev, pa tudi spodbujanje sodelovanja med pripadniki pravnih poklicev, da se določijo najboljše prakse.

(3) Komisija je 16. maja 2006 v skladu s členom 19 Odločbe 2001/470/ES predstavila poročilo o delovanju mreže[18]. V tem poročilu je bilo ugotovljeno, da mreža še ni

---

14 UL C […], […], str. […].
15 UL C […], […], str. […].
16 UL L 174, 27.6.2001, str. 25.
17 UL C 53, 3.3.2005, str. 1.
18 Poročilo Komisije Svetu, Evropskemu Parlamentu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru o uporabi Odločbe Sveta 2001/470/ES o ustanovitvi Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah z dne 16. maja 2006, COM(2006) 203 konč.

razvila vseh svojih zmožnosti, čeprav so bili na splošno doseženi cilji, določeni leta 2001.

(4) Za uresničitev ciljev Haaškega programa na področju krepitve pravosodnega sodelovanja in dostopa državljanov do pravnega varstva ter zaradi pričakovanega povečanja obsega nalog mreže v prihodnjih letih mora mreža imeti prenovljen pravni okvir, ki bi ji zagotovil več sredstev za ukrepanje.

(5) Predvsem je nujno treba delovanje mreže v državah članicah bolje strukturirati okoli nacionalne kontaktne točke ter tako okrepiti njeno vlogo v okviru mreže in v odnosu do sodnikov, pravosodnih delavcev in civilne družbe.

(6) Da bi se dosegel ta cilj, mora glavna kontaktna točka v vsaki državi članici svojo dejavnost v celoti posvetiti nalogam mreže in tako opravljati vse pristojnosti v skladu z Odločbo 2001/470/ES.

(7) Če je v aktu Skupnosti ali mednarodnem sporazumu določena zakonodaja druge države članice, morajo kontaktne točke mreže v prihodnosti prevzeti pomembno vlogo na področju obveščanja pravosodnih in zunajsodnih organov v državah članicah o vsebini tuje zakonodaje.

(8) Kontaktne točke morajo zaprosila za sodelovanje obdelati hitro v skladu s splošnimi cilji Odločbe.

(9) Da bi se dosegli cilji Odločbe 2001/470/ES na področju izboljšanja pravosodnega sodelovanja v Uniji in dostopa državljanov do pravnega varstva, morajo pravni poklici, ki neposredno sodelujejo pri izvajanju instrumentov Skupnosti in mednarodnih instrumentov v zvezi s civilnim pravosodjem, postati polnopravni člani mreže prek svojih nacionalnih organizacij.

(10) Da bi se nadalje razvijale naloge mreže na področju dostopa do pravnega varstva, morajo kontaktne točke v državah članicah postati postopoma bolj dostopne javnosti na podlagi sodobnih komunikacijskih sredstev.

(11) Da bi se okrepilo medsebojno zaupanje med sodniki v Uniji in povečale sinergije med udeleženimi evropskimi mrežami, mora mreža imeti možnost vzdrževati tekoče odnose z drugimi evropskimi mrežami, ki imajo enake cilje, zlasti mrežami pravosodnih institucij in sodnikov.

(12) Da bi mreža prispevala k spodbujanju mednarodnega pravosodnega sodelovanja, mora imeti možnost razvijati stike z drugimi mrežami pravosodnega sodelovanja v svetu, pa tudi z mednarodnimi organizacijami, ki pospešujejo mednarodno pravosodno sodelovanje.

(13) Da bi se omogočilo redno spremljanje napredka, doseženega pri uresničevanju ciljev te odločbe, mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročila o dejavnostih mreže.

(14) Odločbo Sveta 2001/470/ES je treba zato ustrezno spremeniti.

(15) Ker ciljev te odločbe, in sicer krepitve pravosodnega sodelovanja med državami članicami, pa tudi učinkovitega dostopa do pravnega varstva za osebe, vključene v

čezmejne spore, ne morejo zadovoljivo doseči države članice in se ju torej bolje doseže na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti, kakor je določeno v navedenem členu Pogodbe, ta odločba ne prekoračuje tega, kar je potrebno za dosego teh ciljev.

(16) [Združeno kraljestvo in Irska sta v skladu s členom 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, predložila uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te odločbe.]

(17) Danska v skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ne sodeluje pri sprejetju te odločbe, ki zato za Dansko ni zavezujoča niti se v njej ne uporablja –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Odločba 2001/470/ES se spremeni:

1) Člen 2 se spremeni:

a) Odstavek 1 se spremeni:

i) v točki (c) se izraz „sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah“ nadomesti z izrazom „pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah“ ii) doda se naslednja točka (e):

„(e) strokovna združenja, ki na nacionalni ravni v državah članicah zastopajo odvetnike, notarje, sodne izvršitelje in druge pravosodne delavce, ki so neposredno vključeni v izvajanje aktov Skupnosti in mednarodnih instrumentov v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih in gospodarskih zadevah.“

b) Odstavek 2 se spremeni:

i) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Kadar država članica določi več kontaktnih točk, med njimi določi glavno kontaktno točko in zagotovi, da se med njimi uporabljajo ustrezni koordinacijski mehanizmi. Oseba, ki se določi kot edina kontaktna točka ali glavna kontaktna točka države članice, opravlja izključno funkcije kontaktne točke, ki jih določa ta odločba, brez drugih funkcij, zlasti tistih, ki so navedene v točkah (b), (c), (d) in (e) odstavka 1 Odločbe.“

ii) doda se naslednji pododstavek:

„Če kontaktna točka, določena v skladu z odstavkom 2, ni sodnik, zadevna država članica določi sodnika, ki ji bo pomagal pri nalogah na področju zvez z lokalnimi pravosodnimi organi. Ta sodnik je polnopravni član mreže.“

c) Odstavek 3 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„3. Države članice opredelijo organe, navedene v točkah (b), (c) in (e) odstavka 1. Za namene odstavka 1(e) bo država članica, v kateri deluje več strokovnih združenj, ki na nacionalni ravni zastopajo določeni pravni poklic, pristojna, da zagotovi ustrezno zastopstvo zadevnega poklica v okviru mreže.“

d) V odstavku 5 se izraz „odstavka 1“ nadomesti z izrazom „odstavkov 1 in 2“.

2) Člen 3 se spremeni:

a) V odstavku 1 se točka (b) nadomesti z naslednjim besedilom:

„(b) olajšanje učinkovitega dostopa javnosti do pravnega varstva, zlasti z ukrepi obveščanja o delovanju aktov Skupnosti in mednarodnih instrumentov v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih in gospodarskih zadevah.“

b) V odstavku 2(b) se doda naslednje besedilo:

„zlasti če se uporablja zakonodaja druge države članice, se lahko sodišča ali organi, odgovorni za zadevni primer, obrnejo na mrežo, da pridobijo informacije o vsebini zakonodaje.“

3) Člen 5 se spremeni:

a) Drugi pododstavek odstavka 1 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Kontaktne točke so na voljo tudi lokalnim pravosodnim organom v njihovi lastni državi članici in organom iz člena 2(1)(e) v iste namene skladno s pravili, ki jih določi vsaka država članica.“

b) Odstavek 2 se spremeni:

i) točka (a) se nadomesti z naslednjim besedilom:

„(a) drugim kontaktnim točkam, organom, navedenim v členu 2(1)(b), (c), (d) in (e), ter lokalnim pravosodnim organom v njihovi lastni državi članici zagotavljajo vse informacije, ki so potrebne za dobro pravosodno sodelovanje med državami članicami v skladu s členom 3, da bi jim pomagale pri učinkoviti pripravi zaprosil za pravosodno sodelovanje in pri vzpostavljanju najprimernejših neposrednih stikov; zagotavljajo zlasti vse informacije, da bi se olajšalo izvajanje prava druge države članice, ki se uporablja za spor ali primer v skladu z aktom Skupnosti ali mednarodnim instrumentom. Kontaktna točka, ki prejme tovrstno zaprosilo, se lahko v ta namen obrne na druge organe svoje države članice, navedene v členu 2, da odgovori na navedeno zaprosilo. Informacije, zajete v odgovoru, niso zavezujoče za kontaktne točke, pa tudi ne za navedene organe in organ, ki je oblikoval zaprosilo.“

ii) vstavi se naslednja točka (c)a:

„(c)a obveščajo javnost o pravosodnem sodelovanju v civilnih in gospodarskih zadevah v Evropski uniji, ustreznih instrumentih Skupnosti in mednarodnih instrumentih ter domačem pravu držav članic, zlasti glede dostopa do pravosodnih sistemov;“

iii) doda se naslednja točka (f):

„(f) vsaki dve leti pripravijo poročilo o svojih dejavnostih in ga predložijo na srečanju članov mreže.“

4) V člen 6(2) se doda naslednji pododstavek:

„V vsaki državi članici se v ta namen kontaktna točka ali kontaktne točke mreže ter pristojni organi srečajo najmanj enkrat na leto v skladu s postopki, ki jih določi vsaka država članica.“

5) Člen 8 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 8

Pospešena obdelava zaprosil za pravosodno sodelovanje

1. Kontaktne točke odgovorijo na vsa zaprosila, ki so jim predložena, nemudoma in najpozneje v desetih dneh po prejemu zaprosila. Če kontaktna točka ne more odgovoriti na

zaprosilo v desetih dneh po prejemu zaprosila, o tem na kratko obvesti prosilca in navede rok, v katerem predvideva, da bo odgovorila.

2. Da bi lahko kontaktne točke kar najbolj učinkovito in hitro odgovarjale na zaprosila iz odstavka 1, uporabljajo najustreznejša tehnološka sredstva, ki jim jih dajo na razpolago države članice.

3. Komisija vodi varovani elektronski register z omejenim dostopom, v katerem so zbrana zaprosila za pravosodno sodelovanje in odgovori iz člena 5(2)(a), (b), (c), (c)a in člena 13a. Kontaktne točke zagotovijo, da se informacije, potrebne za vzpostavitev in delovanje tega sistema, redno pošiljajo Komisiji.“

4. Komisija najmanj enkrat na pol leta kontaktnim točkam zagotovi informacije o statističnih podatkih zaprosil za pravosodno sodelovanje in odgovorov iz odstavka 3.“

6) V členu 9(2) se izraz „štirje“ nadomesti z izrazom „šest“.

7) Vstavi se naslednji člen 11a:

„Člen 11a

Sodelovanje opazovalcev na srečanjih mreže

1. Danska je lahko brez poseganja v člen 1(2) zastopana na srečanjih iz členov 9 in 11.

2. Države pristopnice in države kandidatke so lahko pozvane, da na teh srečanjih sodelujejo kot opazovalke. Tretje države, ki so pogodbenice Konvencije o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, podpisane 30. oktobra 2007 v Luganu, lahko prav tako sodelujejo kot opazovalke na nekaterih srečanjih mreže.

3. Vsaka država opazovalka ima lahko na teh srečanjih enega ali več zastopnikov, v nobenem primeru pa to število ne sme biti višje od treh predstavnikov na državo.

8) Vstavi se naslednji člen 12a:

„Člen 12a

Odnosi z drugimi mrežami in mednarodnimi organizacijami

1. Mreža vzdržuje odnose z drugimi evropskimi mrežami, ki imajo enake cilje, zlasti z evropsko pravosodno mrežo v kazenskih zadevah in evropsko mrežo za usposabljanje sodnikov.

2. Mreža vzdržuje odnose z Evropsko mrežo centrov za varstvo potrošnikov (mreža ECC). Da bi se lahko zlasti zagotovile vse informacije, potrebne za olajšanje dostopa potrošnikov do pravnega varstva, so kontaktne točke Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah na voljo kontaktnim točkam mreže ECC.

3. Da bi mreža lahko izpolnjevala naloge iz člena 3 glede mednarodnih instrumentov v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih in gospodarskih zadevah, vzdržuje stike in izmenjuje izkušnje z drugimi mrežami pravosodnega sodelovanja, vzpostavljenimi med

tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, ki pospešujejo mednarodno pravosodno sodelovanje.

4. Komisija je v tesnem sodelovanju s predsedstvom Sveta in državami članicami pristojna za izvajanje določb tega člena.“

9) Besedilo naslova III se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Naslov III

Razpoložljivi podatki znotraj mreže in obveščanje javnosti“

10) Členu 13(1) se doda naslednja točka (c):

„(c) informacije iz člena 8.“

11) Vstavi se naslednji člen 13a:

„Člen 13a

Obveščanje javnosti prek kontaktnih točk

Z najustreznejšimi tehnološkimi sredstvi postajajo kontaktne točke mreže postopoma vedno bolj dostopne javnosti, da jo seznanjajo z vsebino in izvajanjem instrumentov Skupnosti in mednarodnih instrumentov v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih in gospodarskih zadevah, ter jo po potrebi usmerjajo k organom, pristojnim za njihovo dejansko izvajanje, zlasti organom iz člena 6.“

12) V členu 17(4) se točka (b) nadomesti z naslednjim besedilom:

„(b) v mejah razpoložljivih sredstev poskrbi, da se informacije o pomembnih vidikih prava in postopkov Skupnosti, vključno s pravno prakso Skupnosti, pa tudi splošne strani informacijskega sistema in podatkovne kartice iz člena 15 prevedejo v uradne jezike institucij Skupnosti in dajo na voljo na spletno stran mreže.“

13) Člen 19 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 19

Vrednotenje

Komisija najpozneje […] [*tri leta po začetku uporabe te odločbe*] ter nato vsaka tri leta Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o dejavnostih mreže. Poročilu se po potrebi priložijo predlogi za prilagoditve te odločbe.“

14) Člen 20 se nadomesti z naslednjim besedilom:

„Člen 20

Sporočanje

Države članice najpozneje […] [*šest mesecev pred začetkom uporabe te odločbe*] Komisiji sporočijo informacije iz člena 2(5).“

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta odločba začne veljati dne […].

Ta odločba se uporablja od […] z izjemo členov 2 in 20, ki se uporabljata od dneva uradnega obvestila državam članicam, na katere je naslovljena, o tej odločbi.

Ta odločba je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.

V Bruslju, […]

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*